

Obsah

Značení a seznam použité symboliky	6
Indexování veličin	6
Tabulka užívaných symbolů a označení	8
1 Shrnutí teorie pružnosti	10
1.1 Napjatost	10
1.2 Deformace.	12
1.3 Rovnice rovnováhy	14
1.3.1 Okrajové podmínky	15
1.4 Konstitutivní rovnice	17
1.5 Deformační energie	18
1.6 Formulace úlohy pružnosti	19
1.6.1 Úloha nepřímá	19
1.6.2 Úloha přímá	19
2 Variační principy v mechanice poddajných těles	21
2.1 Princip virtuálních posuvů pro soustavy hmotných bodů	23
2.2 Princip minima celkové potenciální energie pro soustavy hmotných bodů	27
2.3 Zobecnění principu virtuálních posuvů a principu minima celkové poten- ciální energie	30
3 Typové příklady řešené variačními principy	34
3.1 Příklad 1: Nosník zatížený spojitým zatížením	34
3.2 Příklad 2: Nosník zatížený osamělou silou	37
3.3 Příklad 3: Prutová soustava zatížená vodorovnou silou	38
3.4 Příklad 4: Nosník zatížený ohybovým momentem	40
3.5 Příklad 5: Prutová soustava zatížená svislou silou	41
3.6 Příklad 6: Tyč zatížená vlastní tíhou	43

4	Přibližné variační řešení úlohy teorie pružnosti	45
4.1	Ritzova metoda.	45
4.2	Příklad užití Ritzovy metody.	47
5	Metoda konečných prvků - MKP	61
5.1	MKP - úvod na příkladě tyče namáhané tahem	61
5.1.1	Matice tvarových funkcí.	63
5.1.2	Operátor z uzlových posuvů na deformace	64
5.1.3	Matice tuhosti	65
5.1.4	Ekvivalentní uzlové síly	66
5.1.5	Vlastnosti matice tuhosti elementu	67
5.1.6	Globální konečněprvkové operátory.	70
5.2	Lineární element ve 2D kontinuu	77
5.2.1	2D kontinuum	77
5.2.2	Rovinný trojúhelníkový element	78
5.2.3	Vnější síly na rovinném trojúhelníkovém elementu	83
5.2.4	Závěrečné shrnutí	87
5.3	Datové struktury v MKP	88
5.3.1	Stručná rekapitulace pojmů MKP	88
5.3.2	Datové struktury MKP.	89
5.4	Obecnější MKP modely	93
5.4.1	Geometrická kompatibilita	93
5.4.2	Kompatibilita posuvů	94
5.4.3	Invariance prvku vůči transformaci souřadnicové soustavy	95
5.5	Rovinné isoparametrické prvky	97
6	Modelování nosníků, ráků, skořepin a membrán	101
6.1	Rovinný nosníkový prvek.	104
6.1.1	Regulární jádro matice tuhosti.	105
6.1.2	Stanovení matice tuhosti rovinného nosníkového prvku inverzí poddajnosti	108
6.1.3	Stanovení matice tuhosti rovinného nosníkového prvku na základě deformační energie	111
6.1.4	Transformace matice tuhosti rovinného nosníkového elementu do globálního souřadnicového systému	115
6.2	Modelování tenkostěnných konstrukcí	117
6.2.1	Geometrie tenkostěnných těles	117

6.2.2	Kinematika deformace tenkostěnných těles	119
6.2.3	Napjatost tenkostěnných těles	124
6.2.4	MKP elementy pro modelování tenkostěnných těles	126
7	Klasifikace prostředků a postupů MKP	127
7.1	MKP a modelování	127
7.1.1	Modelování	127
7.1.2	Mýty a pověry o MKP	130
7.2	Klasifikace úloh (procedur) MKP	132
7.2.1	Třídění z hlediska vztahu k času	133
7.2.2	Třídění z hlediska linearity rovnic	136
7.3	Klasifikace elementů	140
7.3.1	Elementy diskretizující kontinuum a elementy se soustředěnými parametry	141
7.3.2	Třídění podle dimensionalit úlohy	142
7.3.3	Třídění podle dimensionalit elementů	145
7.3.4	Třídění podle typu	145
7.3.5	Třídění podle formulace	147
7.3.6	Třídění podle topologie	148
7.4	Klasifikace okrajových podmínek a vazbových rovnic	149
7.4.1	Lineární a nelineární kinematické okrajové podmínky	149
7.4.2	Silové okrajové podmínky	150
7.5	Klasifikace konstitutivních modelů	150
7.5.1	Elastické a inelastické konstitutivní modely	151
7.5.2	Izotropní a anizotropní konstitutivní modely	151
7.5.3	Konstitutivní modely závislé na historii zatěžování	152
	Literatura	153
A	Numerická integrace	154
A.1	Newton-Cotesova numerická integrace	156
A.2	Gaussova numerická integrace	156
A.3	Vícerozměrná integrace	157